

MEDICINDETEKTIVER
Rasmus Enggaard
och Monica Bendz på
plats i Ghanas huvudstad
Accra.

På jakt efter olagliga preparat

Danska studenter deltar i arbetet med att kartlägga distributionskedjorna

TEXT OCH FOTO: JOAKIM RÅDSTRÖM

De danska farmaceutstudenterna Rasmus Enggaard och Monica Bentz har åkt till Ghana för att skriva uppsats om distributionskedjor för läkemedel, inom ramen för Farmacevter utan gränsers projekt. Målet är att se hur de falska medicinerna kommer in i systemet.

De beskriver sitt arbete som att undersöka "en mycket liten del av ett stort globalt problem".

– Folk känner till problemet överraskande väl och vill tala om det. Men de vet inte hur de ska hantera det, säger Rasmus Enggaard.

Hans och flickvännen Monica Bendz uppsats kommer att utgöra en sorts kartläggning som FUG sedan kan använda när deras projekt sätter igång på allvar.

TILL SKILLNAD FRÅN SVERIGE, som bara har två stora läkemedelsgrossister, är distributionsnätet i Ghana komplext och svåröverblickbart.

– Apoteken köper från så många grossister. Varje apotek går igenom sitt lager antingen dagligen eller veckovis, och sedan

köper de in den medicin de behöver hos den grossist där det är billigast, säger Rasmus Enggaard.

Grossisterna ska egentligen registrera sig hos Ghanas kontrollmyndighet FDA när de kommer in i landet. Men få apotek kollar att distribütörens papper är i ordning, och en del grossister nekar apoteken att kontrollera deras registreringsbevis. Ibland går inköparna i stället på hur grossisten betar sig och talar eller hur huset där varorna finns ser ut.

EFFEKTEN BLIR att många falska och ofta farliga läkemedel kommer ut på marknaden. För sjuka och fattiga människor i ett land som Ghana kan följden bli extremt allvarlig.

– Det största problemet här nere är att om man inte får en korrekt behandling omedelbart får det en direkt effekt. Om man har en infektion kan man dö, säger Monica Bentz.

De båda danska studenterna räknar med

att vara klara med uppsatsen till sommaren. De hoppas att resultaten kan bidra till att bekämpa problemet med olagliga läkemedel.

BÅDA DRIVS av en vilja att förändra. Monica Bendz ser "en farlig etisk balans" inom läkemedelsindustrin – hur industrin kan dra nytta av det faktum att kunderna ibland fruktar för sina liv.

– Om du är sjuk och i desperat behov av medicinering kommer du att köpa något bara för att bli bra. Detta är kraften i läkemedelsindustrin och därför behöver vi ibland någon utan

vinstintresse för att hålla koll på branschen. Däri ligger mitt driv, säger hon.

Rasmus fyller i:

– När jag går in i en uppgift är jag ivrig att göra en skillnad. Vårt arbete i Ghana är intressant eftersom förfälskade läkemedel kan vara skadliga och i värsta fall leda till döden. Och jag söker äventyr, säger han. <

Det största problemet här nere är att om man inte får en korrekt behandling omedelbart får det en direkt effekt.